

Follow Me catechese in coronatijd

Doelstellingen:

- + Aanreiken van geloofsthema's die aansluiten bij de leefwereld van tieners. Deze worden vanuit bijbels perspectief en aan de hand van de Apostolische Geloofsbelijdenis besproken en doordacht.
- + De onderlinge relatie tussen de tieners en de relatie met een vaste mentor is belangrijk.

Om deze doelstellingen te waarborgen in samenhang met de huidige coronamaatregelen, biedt de HGJB een aantal scenario's aan voor de Follow Me (FM) catechesemethode.

Omdat vanaf 1 juli de maatregelen voor jongeren tot 18 jaar zijn versoepeld en de anderhalve meterregel voor hen niet meer geldt, zal de FM catechese (bijna) als voorheen kunnen worden vormgegeven. Wel blijft de anderhalve meter afstand van kracht tussen de jongeren en de catecheet/mentor. Het is goed om te bedenken dat veel jongeren een 'eenzame tijd' achter de rug hebben. Dit kan wellicht betekenen dat de oude draad niet zomaar kan worden opgepakt.

De coronamaatregelen kunnen in de loop van de tijd wijzigen afhankelijk van de ontwikkelingen van de besmetting van het coronavirus. Mocht het zo zijn dat de anderhalve meter voor jongeren weer wordt ingevoerd, zijn er een drietal scenario's opgesteld voor de FM catechese, waarbij scenario A 'het oude normaal' zo veel mogelijk benadert en jongeren elkaar wekelijks ontmoeten. Scenario C biedt een vorm van catechese waarin de lessen online worden aangeboden.

De normale invulling is als volgt: Elke les begint plenair met een pakkende introductievorm (vaak een filmpje) en een PowerPointpresentatie. Daarna gaan de tieners uiteen in mentorgroepjes met een vaste mentor.

Scenario A

Catechese vindt plaats in een fysieke ruimte, in een kerk(elijk gebouw) of huiskamer. Daarbij worden de richtlijnen van de overheid zoals looproutes etc. gehonoreerd, zie document 'Aandachtspunten in coronatijd'. Het is aan te bevelen dat er iemand bij binnenkomst bij de deur klaarstaat om de jongeren welkom te heten en indien nodig aanwijzingen te geven.

- Het plenaire gedeelte vindt plaats in de grote ruimte/zaal en de mentorgroepen verspreiden zich voor de mentorgesprekken over de verschillende ruimtes of wanneer de ruimte dit toelaat, in de verschillende hoeken.
- Wanneer er (te) weinig ruimte beschikbaar is, kan er gekozen worden om het centrale gedeelte in het kerkelijk gebouw te laten plaatsvinden en de mentorgesprekken bij de mentoren thuis of bij gemeenteleden in huiselijke kring voort te zetten.

Voordeel: Het biedt een bekend, vertrouwd ritme en jongeren zien en ontmoeten elkaar wekelijks. Wat betreft optie 2 een huiselijke setting zorgt voor meer verbondenheid en persoonlijk contact.

Nadeel: De fysieke afstand (vooral bij optie 1) kan een behoorlijke belemmering zijn voor de vertrouwelijkheid en de onderlinge verbondenheid en is daarmee van invloed op de gesprekken. Jezelf uiten en daarbij anderhalve meter overbruggen is iets anders dan met elkaar rond een tafel praten over zaken die met het geloof te maken hebben. Wanneer het centrale gedeelte in een kerk(elijk gebouw) wordt gegeven en jongeren daarna de fiets op moeten stappen om naar een gastgezin te fietsen, zoals in optie 2 kan onrust geven en het kost extra tijd. Daarbij komt dat het vinden van voldoende gastgezinnen een probleem kan zijn.

N.b. het is belangrijk om het gastgezin informatie aan te reiken over de richtlijnen van de overheid. Wat wordt er van hen verwacht? Waar moeten zij rekening mee houden, etc.? Zie hiervoor het document 'Aandachtspunten in coronatijd'.

Scenario B

Een combinatie van fysieke en digitale bijeenkomsten.

Omdat het vanwege de beschikbare ruimte(n) niet voor iedere gemeente mogelijk is om alle groepen op een avond catechese te geven, kan gekozen worden voor een combinatie van fysiek bij elkaar komen en digitaal catechese geven. Hier zijn verschillende vormen voor te bedenken.

- De ene week de catecheseles digitaal, via Teams of Zoom aanbieden en de andere week in een kerkelijke ruimte. Dus afwisselend digitaal en fysiek.
- Een andere optie is om het centrale gedeelte van de catechese les van tevoren met een camera op te nemen.

De catechisanten komen voor de catechese in mentorgroepen bijeen in huiselijke kring (dit kan bijvoorbeeld bij de mentor thuis). Het eerste deel van de catechese les bestaat dan uit het laten zien van de film waarin de predikant of catecheet het centrale gedeelte van de les behandelt. Na dit onderdeel wordt de les vervolgd in de mentorgroep in een huiskamer onder leiding van de mentor.

Voordeel: In optie 1 ontmoeten alle jongeren van de catechese groep elkaar tijdens de offline bijeenkomsten. Daarbij draagt de catechese les in de 'huiskamer' bij aan vertrouwelijkheid en gezelligheid. Optie 2 heeft als extra voordeel dat het op voorhand duidelijkheid biedt en er een vast ritme wordt gecreëerd.

Nadeel: Er moeten voldoende gastgezinnen gevonden worden die de jongeren willen ontvangen.

Scenario C

Catechese wordt uitsluitend op een digitale manier vormgegeven.

- Predikant of catecheet biedt de lessen online aan. Het centrale begin wordt via Teams of Zoom overgedragen. In Teams of Zoom kunnen groepen (kamers/rooms) worden aangemaakt. In de (digitale) groepen wordt de les verder behandeld onder leiding van de mentor.
- Een variant van bovenstaand scenario is dat er na de instructie via de chat aan tieners ruimte wordt gegeven om te reageren. De les wordt interactief uitgewerkt met behulp van de vragen die zijn aangereikt in de FM-les. Dit vraagt soms wel wat aanpassingen van het lesmateriaal. Niet alle vragen en verwerkingen lenen zich voor een 'digitaal gesprek'

Voordeel: Het schept duidelijkheid. Soms kan het makkelijker zijn om dingen te delen, omdat het digitaal is.

Nadeel: Scenario B en C vragen wel enige digitale stuurmanskunst. Niet iedere predikant en/of mentor heeft voldoende kennis van de techniek in huis om dit te kunnen realiseren. Wellicht zijn er in de gemeente (jonge) mensen met voldoende kennis die hier bij kunnen helpen en dit kunnen faciliteren.

De interactie tussen catecheet en catechisant is beperkter. Daarbij kan de fysieke afstand ertoe bijdragen dat jongeren zich meer op afstand van de gemeente voelen staan. Het gevaar van afhaken is dan groter.

Een voorbeeld van een digitale les is te vinden op de website van de HGJB, zie <https://www.hgjb.nl/coronatips-catechisatie>.

